

Asker
kommune

Sammen
gjør vi
det mulig!

Komplekse intervensjoner - Metodiske utfordringer

Liv Wensaas

PhD, RN,

Leder for FOU enheten Helse og omsorg
Asker kommune

- Intervensjonsforskning og helsefag
- Komplekse intervensjoner
- Metodiske utfordringer ved komplekse intervensjoner ved:
 - *Utvikling av komplekse intervensjoner*
 - (Valg av design)
 - (Utføring av intervensjonen)
 - (Rapportering av resultat)
- Oppsummering

Helsefag

- Involverer nesten alltid mennesker og kommunikasjon mellom dem
- Er i sin natur kompleks
- Er nesten alltid sammensatt

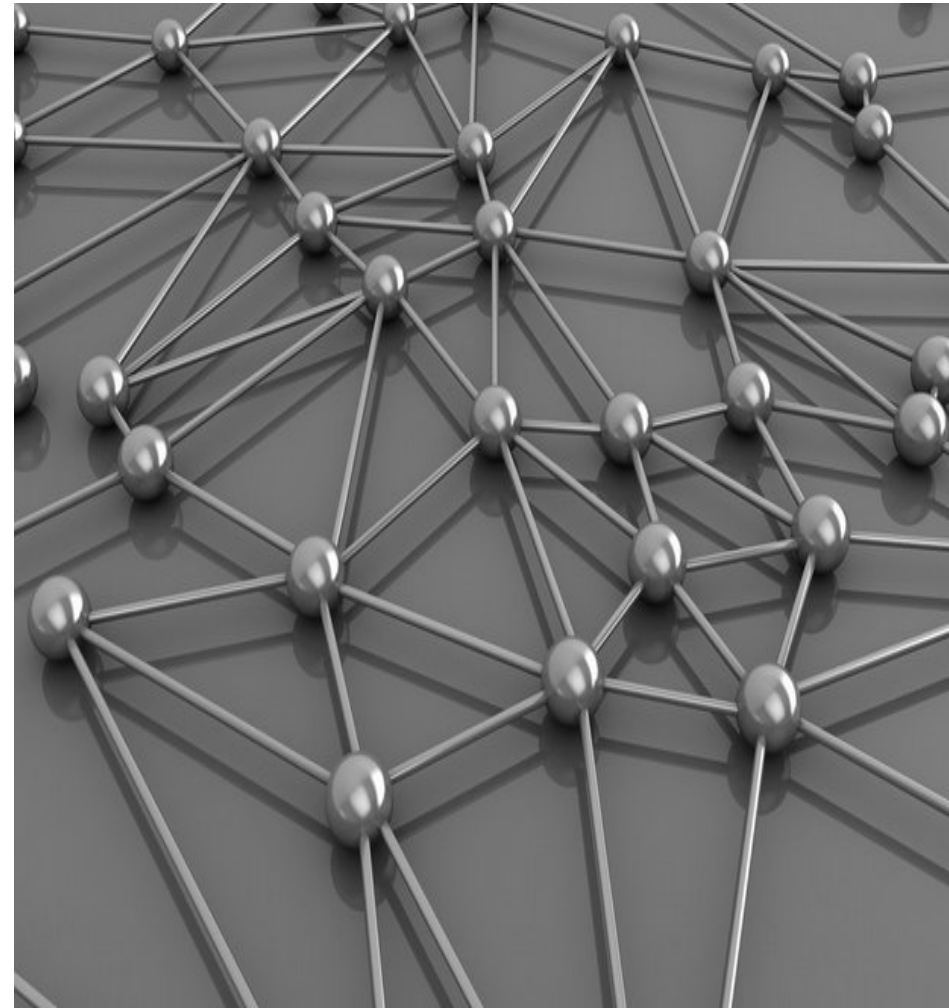
- Randomisering
- Kontroll over intervensjonen (variabel og miljø)
- Utelukke trusler fra konkurrerende forklaringer
- Kontrollgruppe eller placebo
- Presise målinger av hypotetiske effekter

Komplekse intervensjoner

- Flere komponenter som virker sammen
- Antall komponenter og virkningsområder varierer sterkt

Asker
kommune

Hva gjør en intervensjon til en kompleks intervensjon?

Sammen
gjør vi
det mulig!

Det som gjør en intervensjon kompleks er

- Antallet av og interaksjonene mellom komponenter
 - Både uavhengig og gjensidig avhengige av hverandre
- Atferden til utfører eller mottaker
- Antall grupper eller organisasjonsnivåer som berøres
- Antall og variabilitet av endepunkter
- Graden av tillatt fleksibilitet eller tilpasning

Asker
kommune

Komponenter som inngår er

Sammen
gjør vi
det mulig!

- Ofte atferd
 - Parametre ved atferd
 - Organisering og utførelse av atferd
- Setting
- Det er ofte uforutsette egenskaper
- Uventede konsekvenser

Asker
kommune

Oppsummering komplekse Intervensjoner

Sammen
gjør vi
det mulig!

- Terapeuten kan være et aktivt redskap i intervensjonen
- Flere ting kan skje utover det som er definert i intervensjonen
- Intervensjonenes virkning er kompleks og sammensatt ved samspill mellom intervensjon, deltakere og kontekstuelle forhold

Asker
kommune

Sammen
gjør vi
det mulig!

METODISKE UTFORDRINGER VED KOMPLEKSE INTERVENSJONER

Asker
kommune

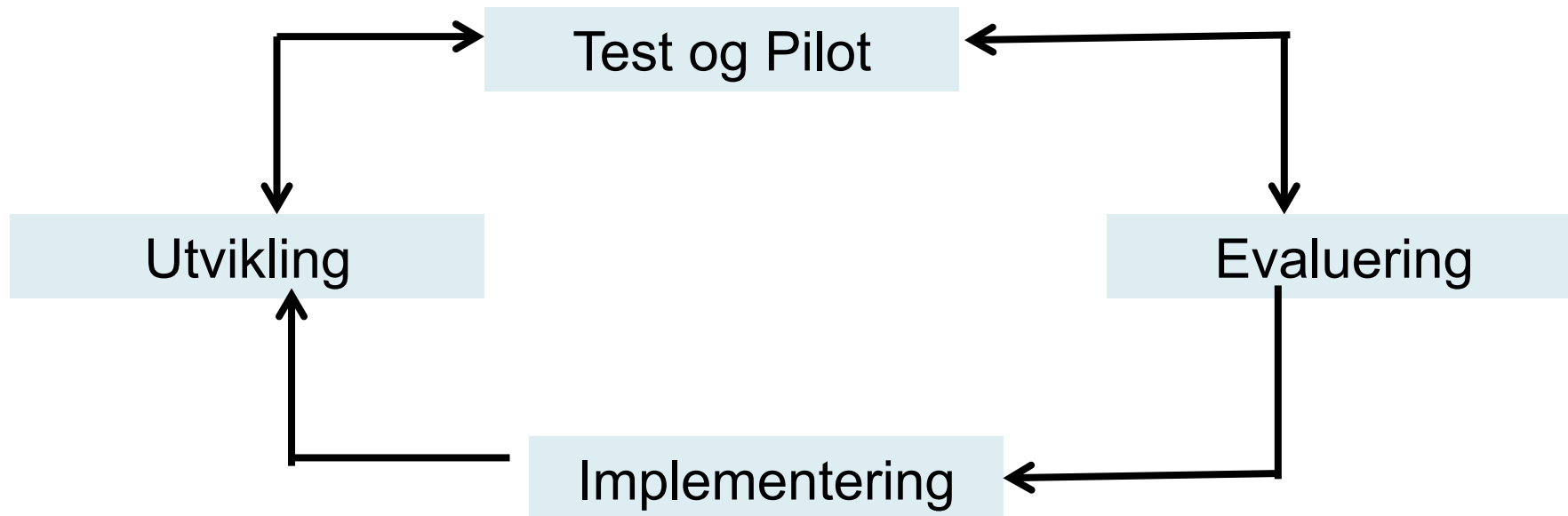
Rammeverk for utvikling og evaluering av komplekse intervensjoner

Sammen
gjør vi
det mulig!

Medical Research Council (MRC) utviklet et rammeverk

(Campbell et al., BMJ, 2007; Craig et al., BMJ, 2008)

Asker
kommune

Utvikling og evaluering av komplekse intervensjoner

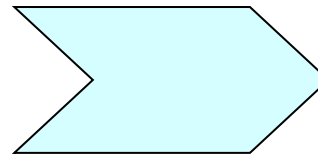
Sammen
gjør vi
det mulig!

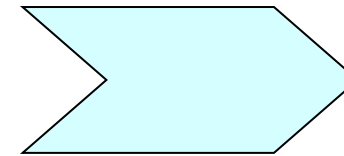
Utvikling av
komplekse
interven-
sjoner

Valg av
design

Utføring av
intervensjonen

Rapportering av
resultat

Asker
kommune

Sammen
gjør vi
det mulig!

METODISKE UTFORDRINGER

ved utvikling av komplekse intervensjoner

1. Utvikle en teoretisk forståelse av de forandringene en forventer å finne ved å:
 - Identifisere eksisterende kunnskap
 - Hva er kjent om tilsvarende intervensjoner?
 - Hva er kjent om metoder som ble brukt i evalueringen av dem?
 - Hva virker og hvorfor?
 - En systematisk oversikt bør vise at intervensjonen sannsynligvis er effektiv

Asker
kommune

Metodiske utfordringer ved utvikling av komplekse intervensjoner

Sammen
gjør vi
det mulig!

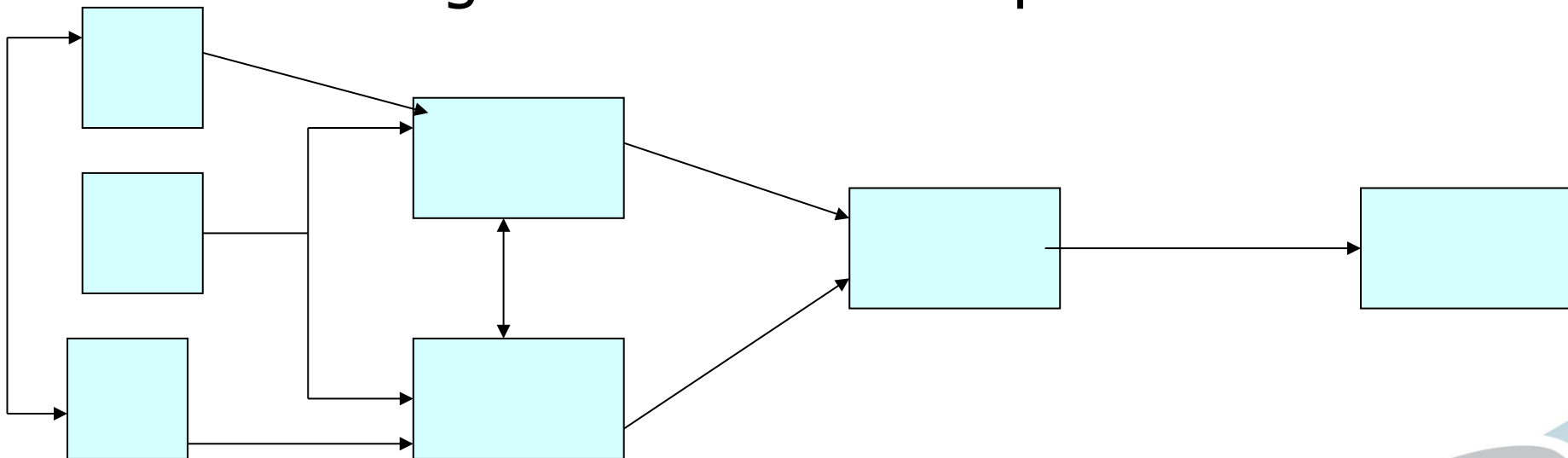
Identifisere og utvikle teori

- Utvikle et rasjonale for intervensjonen
 - Bygge de aktive ingredienser som virker inn i intervensjonen
 - Beskrive endringer som forventes
 - Beskrive hvordan endringen skal oppnås

Lage et begrepskart som illustrerer de virksomme komponentene og årsakssammenhengen mellom dem

- Definere begrepene
- Forklare årsakssammenhenger
- Velge forventet endepunkt

Asker
kommune

Sentral metodisk utfordring

Sammen
gjør vi
det mulig!

En sentral utfordring i forskning på komplekse intervensjoner i helsefag er å identifisere hvilken komponent i intervensjonen som forklarer den observerte forandringen

2. Detaljert beskrivelse av intervensjonen

- Tiltak
- Prosedyrer
- Styrke (mengde, hyppighet og varighet)
- Intensitet
- Varighet (total på utføring av intervensjonen)
- Endepunkt og tid for forventet endring
 - Mediatorer kan også være midlertidig endepunkt

Asker
kommune

Metodiske utfordringer ved utvikling av komplekse intervensjoner

Sammen
gjør vi
det mulig!

3. Utvikle støttesystem

- Observasjonssystem
- Treningmanualer

Asker
kommune

Metodiske utfordringer ved utvikling av komplekse intervensjoner

Sammen
gjør vi
det mulig!

4. Modellere prosess og utfall

- En serie av studier kan være nødvendig

Metodiske utfordringer ved utvikling av komplekse intervensjoner

- Pilotteste
- Tilpasse
- Pilot og tilpasning beskrives nøyaktig
 - Aksept
 - Etterlevelse
 - Hvordan intervensjonen gis
 - Rekruttering
 - Frafall

- Intervensjoner i helsefag er komplekse og sammensatte ved samspill mellom intervensjon, deltakere og kontekstuelle forhold
- Det er utfordringer i å etablere hvilke komponenter som forårsaket utfallet.
- Stiller krav til forskningen og forskningens rapportering
 - Nøyaktig beskrivelse av intervensjonens intensjon
 - Nøyaktig beskrivelse av intervensjonen
 - Nøyaktig beskrivelse av relevant kontekst

Asker
kommune

Sammen
gjør vi
det mulig!

Takk for oppmerksomheten

liv.wensaas@asker.kommune.no